

MURAVIDEK

Murától és Muraköz heti értesítője
Informativni tednik za Prekmurje in Medjimurje

Előfizetési ára: Belföldön negyedévre 15 Din., félévre 30 Din. egész évre 60 Din. Minden más európai államba csak előre fizetve s legalább fél évre 40 Din., egész évre 80 Din. Amerika bármely államába csak egy évre és előre fizetve két (2) USA Dollár.

Hirdetési ár □ cm-ként: Szövegkötés és nyiltér 1.25 Din., rendezés 0.75 Din., apróhirdetés 0.50 Din. és az illeték; többszörinél engedmény. — Hirdetéseket kizárólag a „Prekmurska Tiskarna” veszi fel és számolja el.

Csekk számla száma: 12980.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési bérlet a kifejezett felmondásig fennáll.
Reklamációk: előfizetési ügyben a kiadó hivatalhoz, hirdetési ügyben a nyomdához és szerkesztési ügyben a felelős szerkesztőhöz küldendők.
Kéziratok, melyek nem adatnak vissza, legkésőbb minden kedd (apró hirdetés minden szerda) d. e. 10 óráig küldendők be kizárólag „Muravidék” szerk. M. Sobota” címre.
Szerkesztő — tulajdonos
KÜHAR ISTVÁN.

X. Évf.

Murska Sobota, 1931. október 18.

42. Szám.

Zsivkovics Petár

miniszterelnök, az országos lisztavezető.

E hó 7.-én délelőtt 9 órakor Nesics Milán, a beográdi községtanács elnöke, Sztanojevics Milutin kereskedelmi kamarai elnök, Sztanojevics Milán iparkamarai elnök, Gavrilovics Radojko és Antonijevics Blagoje beográdi kereskedők, az országos választási bizottságnál átadták a november 8.-i képviselő választásra az országos lisztát, amelyen a *lisztavezető Zsivkovics R. Petár tábornok, miniszterelnök-bellügyminiszter.*

A semmitőszéken működő országos főbizottság délután félöt órakor értesítette a lisztátadóit, hogy azt elfogadta.

A miniszterelnök nyilatkozata: Zsivkovics Petár tábornok, miniszterelnök, fogadta az újságírókat és a következő nyilatkozatot tette előttük:

A beográdi semmitőszék megerősítette országos lisztátadót, és a mai naptól kezdve az egyes járások megejthetik azon jelöltek jelölését, akik lisztátához csatlakoznak. Az országból beérkező jelentések szerint a nép nagy érdeklődést mutat a választások iránt.

Azt várom, hogy a nép nagy számban fog leszavazni és a megválasztott népképviselőket keresztül részt vesz annak a programnak a megvalósításában, amelyet a kormány tagjai a választási kiáltványban tettek közzé.

Miután a választási törvény szerint egy járásban több jelölt is lehet, akik az én lisztátához csatlakoznak, nekem ezek mind egyformán drága és kedves munkatársak lesznek.

A választók így arra szavazhatnak, akire akarnak.

Balbo olasz léghajózási miniszter Beogradban.

A minap egy napig Beogradban időzött Balbo olasz légügyi miniszter. Ez az első eset, hogy tényleges olasz miniszter tartózkodott Jugoszlávia fővárosában s ez politikai körökben igen jó hatást váltott ki.

Politikai hírek.

Törvénykezési szünet a választások alatt. A választási törvény rendelkezése szerint a választást megelőzőleg 15 nappal, valamint a választás után következő 3 napon nem lehet lefolytatni bírósági és törvényszéki tárgyalásokat. Eszerint tehát október 24.-től kezdődőleg november 12.-ig bezárólag — (november 8.-án vannak a választások) — sem bünygyi, sem polgári tárgyalásokat, sőt még tanúkihallgatásokat sem lehet tartani.

A képviselőválasztási törvény magyarázata. Az igazságügyminiszterium a szeptember 10.-én kiadott választási törvény 97. paragrafusára vonatkozólag a következő magyarázatot adta ki: Ha valamely községben nincs megfelelő számú bírósági- vagy tanácsstag a választói bizottság képviselőjére, vagy a választó bizottság részére nem állhat megfelelő számú helyettes tag, abban az esetben ezekre a tisztségekre más választó polgárokat is lehet jelölni.

Gita herceg román külügyminiszter Beogradba jött. A román külügyminisztert ez alkalommal Őfelsége a királynak is bemutatották. Gita herceg tanácskozást folytatott Marinkovics külügyminiszterrel, ezután elutazott Bukarestbe.

Hoover törli a háborus adóságokat a leszerelésért? Hoover elnök tanácskozott a parlamenti pártvezérekkel az európai pénzügyi válság megoldása érdekében. Néhány amerikai lap azt hiszi, hogy Hoover elnök felajánlja az európai adós államoknak összes háborus tartozásaik törlesztését, ha az adós államok kötelezik magukat a teljes leszerelésre.

Nyugtalanság Lengyelországban. A lengyel lapok nagy megdöbbenéssel fogadták azokat a híreket, hogy Laval francia miniszterelnök és Hoover a washingtoni tanácskozás alkalmával a német-lengyel határrevíziójáról is tárgyalni fognak. Varsóban bznak abban, hogy Franciaország nem tesz oly lépéseket, amelyek Lengyelország érdekeit sértenék.

A német kormány lemondott. Tekintettel arra, hogy Curtius dr. birodalmi külügyminiszter benyújtotta lemondását, Brüning birodalmi kancellár javaslatára a minisztertanács elhatározta, hogy Hindenburg birodalmi elnöknek bejelenti az összkormány

lemondását. A birodalmi elnök Brüning kancellárt megbizta, hogy pártpolitikára való tekintet nélkül gazdasági szakértőkből alakítson kormányt.

Oroszország beavatkozott a kínai japán konfliktusba. A japán-kínai harcok még mindig tartanak. Hol itt, hol ott vannak katonai összetűzések, amelyek véres csatározásokká fejlődnek. Ujabban szovjet csapatok is bele avatkoztak a kínai-japán konfliktusba. Szovjet orosz haderők, páncélkocsik és nagy számú lovasság átlépték amandzsuri határt, azzal az indokolással, hogy Mandzsuriában bolsevik ellenes fehér osztagok gyülekeznek, amelyek Szibériát veszélyeztetik.

A második Balkán konferencia. Konstantinápolyban október 18.-án megkezdődik a második Balkán konferencia, amelyen Jugoszlávia, Románia, Bulgária és Albánia, valamint a görög és török köztársaságok képviselői vesznek részt. A konferencián összesen mintegy száz kiküldött és szakértő fog megjelenni.

Brüning német birodalmi kancellár rövidesen Amerikába utazik, hogy fontos gazdasági természetű tárgyalásokat folytasson Hoover elnökkel. — Rómából viszont az a hír érkezett, hogy Musszolini olasz miniszterelnök rövidesen Berlinbe utazik.

Egy milliárd dolláros francia-amerikai kölcsönt kap a nemzetközi bank. Ennek az amerikai tervnek a célja az, hogy véget vessen a francia és amerikai jegybankok pincéiben az arany természetlen módon való felhalmozódásának. Innen adnának azután nagy szabású kölcsönöket különböző célokra.

A Népszövetség a közgyűlés és a tanács határozatának megfelelően valamennyi kormányt felkéri, hogy legkésőbb 1931. november 1.-ig közöljék a főtítkárral, hajlandók-e elfogadni a közgyűlés által kijelölt feltételek mellett, a fegyverkezés egy évi szüneteltetését. Továbbá felhívja azokat a kormányokat, amelyek még nem küldték be a fegyverkezés állapotáról szóló adatokat, hogy azokat mielőbb, de minden esetre még 1931 november 1.-e előtt juttassák el a főtítkári hivatalhoz.

Az Interparlamentáris Unió konferenciája. Bukarestben október 1.-én nyílt meg az Interparlamentáris Unió konferenciája Lafontaine elnök, a belga szenátus elnökének vezetésével. Az elnök ismertette az Unió eddigi tevékenységét, majd a fegyver-

kezésre és a háborúra vonatkozólag azt mondta, hogy a világ most is háborúra tesz előkészületeket. Nyugodtan gyilkosoknak lehet nevezni azokat, akik a jövő háborúját előidéznek. A konferencia általában véve az európai kibékülés jegyében kezdődött meg. Az egyes nemzetek szónokai azt fejtették, hogy a meglévő gazdasági kapcsolatokat a békeszerződések tépték szét s az emberek okozta válságot meg kell szüntetni. A francia-német közeledés e tekintetben talán új korszakot nyit meg, de nem szabad elfelejteni, hogy Európának más területei is vannak, ahol szükséges a békes közeledés az érdekelte országok javára. Rámutattak arra, hogy a Népszövetségnek feltétlenül keresztül kell vinni a leszerelést, különben sorsa megpecsételődik. A leszerelési konferencia sokban függ attól, meglesz-e a német-francia együttműködés. A delegátusok mind a leszerelés mellett foglaltak állást.

Közös európai valuta. A Nemzetközi Fizetések Bankja nemzetközi valutát akar bevezetni. A tervezetek már készen vannak és most már csak a kormányok jóváhagyására van szükség. A Nemzetközi Fizetések Bankja az új nemzetközi valutát az egyes jegybankok aranykészlete alapján teremti meg. Minden egyes állam jegybankja annyit kap az új nemzetközi valutából, amennyi az arany tartalék alapján megilleti. Végsőleges határozatot az október 12.-én kezdődő igazgatósági ülés hoz, de annyi már kétségtelen, hogy az európai valuta alapjait már megteremtették és hogy az egységes európai valuta nagyobb gyakorlati sikerre számíthat, mint Briand európai államszövetségének terve. Az európai valuta egyébként az európai államszövetség tervének is javára válhat. Ilyen valutára az angol font elértékeltelenedése után feltétlenül szükség van, mert kell valami pénzügyiségnek lenni, amelynek segítségével egységesíteni lehet a nemzetközi kereskedelmi tranzakciókat.

Famunkások szerencsétlensége a Száván.

Beogradban a Száva folyón tíz famunkás akart átkelni egy csónakon. Egy hajó hullámverése folytán víz jutott a csónakba, mire a munkások felugráltak, a csónak egyensúlyt veszített s az emberek a vízbe borultak. Hétnek sikerült partra jutni, de hárman, akik nem tudták uszni, a vízbe fulltak.

Az interparlamentáris unió javaslatai.

Az amerikai delegátus a jóvátelteli fizetések megszüntetését indítványozta. A franciák nemzetközi hadsereg felállítását akarják és csak ennek felállítása után kerülne sor a tényleges leszerelésre.

A németek a leszerelést a nemzetek egyenjogúsága alapján kívánják s erről indítványt adtak be.

A magyarok az agrárválság enyhítésére tettek javaslatot s a preferenciális vám rendezést ismertették.

Gratz Gusztáv dr. magyar delegátus kifejtette nagy beszéde során, hogy Magyarország és a vele szomszédos államok közötti békésebb atmoszféra megteremtése elsőrendű fontosságú, mert így fog lehetővé válni, hogy a minket ma elválasztó kérdések rendezhetők legyenek.

Bolgár bandák garázdálkodnak a jugoszláv határon.

Az utóbbi időben több bolgár banda kísérelte meg, hogy betörjenek jugoszláv területre rablási szándékkal. A jugoszláv csendőrségnek minden egyes esetben sikerült a betörést megakadályozni s a támadásokat fegyveresen vissza verni. Sajnos az ilyen esetek nem járnak emberáldozat nélkül.

Csak nem régen is két derék csendőrkapitány vesztette életét a banda betörések visszaverésével. A jugoszláv hatóságok most felszólították a határmenti bolgár hatóságokat, hogy alakítsanak vegyes bizottságot a határmenti sérelmek kivizsgálására, de a közreműködést a bolgár hatóságok megtagadták. Így tehát továbbra is a jugoszláv csendőrségnek a legnagyobb éberségre van szüksége, hogy az esetleges merényleteket megghiusítsa.

Magyarországon

törvényt akarnak hozni arra, hogy a kis emberek vagyona, — bizonyos minimumon alul — sem ingót, sem ingatlant ne lehessen elárverezni. A törvényjavaslat már a kormány előtt van.

HIREK.

HETI NAPTÁR

1931. OKTÓBER hó 31 nap 43 hét.

A hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
18 Vasár.	Zl. Lukács ev.	20. Tr. u. Ferdinand
19 Hétfő	Alk. Péter	Vendelin
20 Kedd	Felician	Ursula
21 Szerda	Orsolya	Cordula
22 Csüt.	Kordula, Pál.	Severinus
23 Péntek	Kap. János	Salome
24 Szomb.	Rafael főa.	

Vásárok:

20. Csrensovci, 23. Martjanci.

Kereskedelmi árak:

100 kg.	Buza	Din.	225—170
"	Rozs	"	160
"	Zab	"	180—
"	Kukorica	"	130—140
"	Köles	"	125.—
"	Hajdina	"	—
"	Széna	"	60—100
"	Bab cseres.	"	200.—
"	Vegyes bab	"	130.—
"	Krumpli	"	60—70
"	Lenmag	"	—
"	Lóhermag	"	—
Bika	4.—	4.50	5.— 6.—
Üsző	4.—	4.50	5.— 6.—
Tehén	1.—	2.—	3.—
Borjú	—	5.—	6.—
Sertés	—	7.—	8.—
Zsír l-a	—	—	16.— 18.—
Vaj	—	—	30—
Szalonna	—	—	10— 12—
Tojás 1 drb.	—	—	1.00

Valuta:

100 Doll. (USA) adnak itt	5200 Din-t
100 Kandai Doll.	" " 4800 "
100 Schil. (Bécs)	" " 770 "
100 Frankért (Páris)	" " 220 "
100 Liráért	" " 280 "
100 Pengőért	" " 970 "
100 Márkáért	" " 1300 "
100 Pezoért (Urug.)	" " 1800 "
100 Pezoért (Argen.)	" " 1400 "
100 Cseh kor.	" " 168 "

Külföldi előfizetőinknek!

A mai lapunk címzései mellé piros ceruzával tüntettük fel az előfizetési hátralékok összegeit, f. é. dec. 31.-éig számítva.

Mély tisztelettel kérjük Önöket, sziveskedjenek a kiirt összeget azonnal elküldeni. Aki a pénzt **azonnal** el nem küldi, annak tovább nem küldjük a lapot és a tartozását tőle behajtatjuk.

A „MURAVIDEK“
kiadóhivatala.

— **Tüz.** Loncsár Antal nemcsavci gazdálkodó e hó 10.-én délelőtt féltizenegy órakor vette észre, hogy a kis gyermekek a nagy kb. 200 métermázsza buza és rozs szalmát tartalmazó kazlalt játék közben meggyújtották. Az ijedség a szomszédok lármája, futkozása miatt, mindenki első sorban a magáét féltve a tűz esetleges tovaterjedésére gondolt s senki sem jött arra a gondolatra, hogy egy nagy nedves ponyvával letakarja a kezdetben aránylag lassan égő szalmalángokat. Ottermett a nemcsavci, martjanci, markisavci, puconci, gorikai és murszka-szobotai tűzoltóság fecskendőikkel, de az addigra nagyon égő kazalt — legalább részben — megmenteni sem lehetett. Örülni kell, hogy a tűz tova nem terjedt.

— **Baromfi tolvajok** jártak Polanán (Vaspolony-on) a múlt hét végén. A kocsmárosok és számos lakos teljes baromfi állományát vitték el.

— **A murszka szobotai Terevására** igen sokan jöttek a falvakból, de az eladások nem ütötték meg azt a mértéket, amelyet a pár év előtti vásáron elértek ilyenkor.

— **Hogyan segít a bolgár kormány a falusi lakosságon?** A gabonaneműek áresése miatt a bolgár kormány úgy segített a falusi lakosságon, hogy mindazon cikkeknek az árát 15—20 százalékkal leszállította, amely cikkekre a falusi lakosságnak szükség van. (Jó lenne ezt Prekmurjében

a tűzifa áránál megcsinálni! Nálunk a tűzifa ára minden más cikkel szemben még mindig tulságosan drága! — Igazán csodálatos, hogy ez senkinek sem jut eszébe! — Pedig van erre is mód és hatalom! !)

ORSZÁG-VILÁG.

— **A gyógyulás házassággal végződött.** A görcei kórházban érdekes eset történt. Egy fiatal leányt vittek be súlyos betegen, akinél az orvosok nagyfokú vérszegénységet állapítottak meg. Sürgős vérátömlesztésre volt szükség, de nem akadt vállalkozó aki vérét felajánlotta volna. Végre a kórház 25 éves kapusa ajánkozott, hogy engedi a vérét a gyógyítás céljára. Az operáció kitünően sikerült, a leány rövidesen meggyógyult. A történet vége az, hogy a fiatal pártság megkérte a leányt, aki boldogan mondott igent megmentőjének.

— **Hat bányász halála.** Vác mellett a „Kosd“-i bányában nagy szerencsétlenség történt. Egy 112 méter mély bányába este hirtelen víz tört be s a bányát elárasztotta. A bányászok közül hármat súlyos sérülésekkel megszabadítottak, de hat bányászt lehetetlenség volt megmenteni, azok ott lelték halálukat.

— **Husz bombát találtak Grác mellett Rottermann állomáson.** A bombákat egy faházban találták meg egy deszkaládában, Vizsgálatkor kitért, hogy a legveszedelmesebb fajtájúak, s hasonlók azokhoz a bombákhoz, amelyekkel legutóbb a magyarországi, azelőtt a németországi és romániai merényleteket elkövették. — szigorú vizsgálat indult meg a bombák miatt.

— **Két hatalmas gonosztevő tröszt Amerikában.** Randolph Johann ezredes, a csikágói közbiztonsági bizottság elnöke ismertette, hogy Amerikában ujabban két hatalmas gonosztevő tröszt alakult. A banda behálózta az egész Egyesült Államok területét. Az egyik, amelyet Fred Burke, a nemrég életfogytig tartó fegyházra ítélt

A tudomány hatalom.

Hári Lipót ev. lelkes.

Mi az, amiért az emberi méltóság öntudatára emelkedett kényelmet, jólétet feláldozni kész? Mi az, amiért elhagyja az ifju az apai hajlékok, a férj sopánkozó nejét, az apa gyermekét és kibontakozva kedveseinek ölelő karjaiból, elmegy oda, hol a pusztulás, enyészet és halál leráznán békóit milliók véres tetemein, tombolva táncol? Melyik azon varázsteljes ige, mely elfelejteti a halál borzalmaikat? Melyik azon hatalmas érzelem, mely édes mosolyt varázsol a sebeiben elvérző harcos ajakaira? A szabadság azon hatalmas varázsigé, mely mint a teremtdői szózat embertömegek rendezetlen züréből tömör hadoszlopokat teremt; a szabadság utáni vágy azon hatalmas érzelem, mely követelésével félelmet, csüggedést, életösztönt le-

győz a kebelben. Forgassátok a világtörténelem véres lapjait és kérdezzétek, miért folyt annyi vér, miért az ezredéves küzdelem? Mind a szabadságért! Nézd, két ellenséges tábor áll egymással szemben, mindkettőben a szabadság a jelszó, szabadságról szól a lelkesítő harci dal és mégis megütköznek, mégis halomra öldösik egymást az emberek. Miért? Mert a szabadság megvan ugyan keblükben, de hiányzik az érzelem, mely a külszint a valóságtól megkülönböztetni és saját érdekét felfogni tudná. Így történik azután, hogy azon népek, melyek azt vélték, hogy a szabadság zászlója alatt küzdenek s ontják vérüket, öntudatlanul a zsarnokságot emelik trónra. Ha az emberiség ismerné az igazságot, akkor ennek ismerete folytán helyes fogalma volna a szabadságról, akkor ez rajtuk nem történné meg, mert az igazság és annak ismer-

rete szabadokká tenné őket. De fájdalom, az emberiségnek még igen nagy része nem érett meg arra, még nem fejlődött annyira, hogy egy bölcsnek emez arany mondatát: „a tudomány hatalom“ kellőleg felfogni és átérezni tudnók, mert különben létünk biztosítását nem az öldöklő fegyverek halált szóró öbleiben, hanem egyedül a szellemi művelődés éltető légkörében keresnők. A tudomány nem egyéb, mint az igazság ismerete és az igazság ismerete teszi szabaddá a népet. Óh, ha ezt felfogni és átérezni tudnák a világ nagyjai, államférfiai, akkor többé nem azon törnék elméjüket, hogy országaik védelmére mily gyorsan tüzelő fegyvereket adjanak a nép fiainak kezébe, hanem a nagy hadseregek fentartására pazarolt milliárdok árán felvilágosodást, műveltséget terjesztenének a nép minden rétegeiben, szaporítanák a népjóléti intézményeket, nagy beruházásokkal megszüntetnék a munkanélküliséget.

Ismerjék meg az igazságot és az igazság szabadokká tesz benneteket. Az igazság ismerete, a tudomány teszi szabaddá a népet a szegénység igájától. A tudatlan nép földhöz ragadt szegény nemcsak szellemileg, hanem anyagilag is. Ne nézzünk visszafelé a múltba, mert mienk csak a jelen és a jövő. Nézd a jelent, tekintszét magad körül, nem látod-e, hogy minden megújult? Nézd mások nemcsak kézzel, hanem ésszel is dolgozva mily sikert aratnak és te még mindig csupán csak kézzel kívánnál dolgozni? Elsajátítottad, magadévá tetted a műveltséggel járó fényűzési vágyat, fitymálva megveted a magad szötte-fonta vásznat. Jól van, csinosodjál, végy patyolatot, selymet, drága posztót, de tudd meg, hogy ez csak úgy válik diszetre, ha ki is van fizetve, ha igavonó barmod nem ri utána, és házadra, földedre a dobot nem verik meg. Ne a rossz példát, hanem a jó példát kövesd.

(Folyt. köv.)

bandavezér alapított, többek között 148 bergyilkost foglalkoztat állandóan s főként nagyarányú utonállásokban, rablásokban és bankbetörésekben specializálja magát, míg a másik az emberrablást igyekszik monopoliummá fejleszteni.

— **Megismétlik Kolumbusz Kristóf felfedező utjait.** A spanyol idegenforgalmi hivatal ugyanolyan vitorlás hajót rendelt, mint aminővel 1492-ben Kolumbusz Kristóf indult el felfedező útjára. Ennek a hajónak is Santa Mária lesz a neve. A hajó pontos utánzata lesz az akkori hajónak s még élelmi szereket is olyanokat visz, mint az akkori felfedezők. Még a legénység is az akkori jelmezben lesz. Tehát semmi modern újítás a hajón nem lesz, csak — film operatőr. A vitorlás hajó utazását három évre tervezik.

— **A morenii szondatüz két és fél évi égése után kialudt.** A kráter egyik oldala beszakadt és a beömlő földtömeg eloltotta a tüzet. A földomlást megfeszített munka után két amerikai mérnök idézte elő, akik felrobbantották az égő szondákat. Gázok még mindig törnek elő egy 150 méternyire fekvő kőmennyen át.

— **Nyolcvanezer fecskét szállítottak el Bécsből Olaszországba.** Részint repülőgépeken, részint fűtött vonatokon történt a szállítás. Az állatvédő egyesület most azon aggódik, hogy az olaszok nem fogdoszák-e össze a fecskéket pecsenyének.

— **Kétszáz méterre a tenger színe alatt.** Galearri, az olasz haditengerészet mérnöke új buvárkészüléket konstruált, amely nem egyéb, mintegy 4-5 ember számára való hűvárharang, amely ablakkal van ellátva oly erős üvegezéssel, amely a legerősebb víznyomásnak is ellenáll. Galearri négy tengerésziszt társaságában tette meg az első sikert próbát s mindenben beigazolódott, hogy a 185 méteres mélységben teljesen használható a bura azon célokra, amelyekre szerkesztve van. — A napsugarak még ebben a mélységben is feleslegessé tettek minden egyéb másféle világítást.

— **Az amerikai banditák frissen kevert cementbe fojtják áldozataikat.** Az amerikai banditák a kegyetlen gyilkosságnak azt az újabb módját találták ki, hogy áldozataikat hordóban frissen kevert cementbe fojtják, s miután az megkeményedett, vízbe dobják. Egy bandavezér gyilkosát oly módon tettek el legujabban láb alól.

— **Világ legnagyobb temploma Liverpoolban épül.** Az építési költség gyűjtésből lesz fedezve. Kétszeri gyűjtés eredménye 182.945 font, vagyis körülbelül 5.600 millió dinár.

— **Kommunisták harca a rendőrséggel Zágrebben.** A minap (IX. 30.) a zágrebi rendőrség értesítést kapott, hogy a Vinogradska cesta egyik vendéglőjében híres kommunisták vannak együtt. A rendőrség azonnal körülvárta a házat és Dotlics meg egy másik rendőrügynök behatoltak a szobába. Itt azonnal revolverlövésekkel fogadták őket s Dotlicsot úgy megsebesítették, hogy másnap behalt

sérülésébe. A rendőrök egy Kranc nevű kommunistát szintén megsebesítették s társaival együtt el is fogták, csak egy Debelják nevű kommunista ugrott ki az emeleti ablakon s el is menekült.

— **Vranjen kivégeztek egy gyilkost.** Az ítéletet a törvényszék udvarán hajtották végre. A delikvens egy földmives volt, aki felrobbantott egy öreg tanító, aki régi haragosa volt. Az ítéletet reggel 6 órakor hajtotta végre Hart Dragutin állami ítéletvégrehajtó s az elítelt 12 perc alatt kiszenvedett.

— **Hatvanemeletes palota a szivárvány színeiben.** Newyorkban építenek egy hatvan emeletes palotát, amelyben mintavásárokat és kiállítókat fognak rendezni. A palota falait a szivárvány színeire festik, a tetőjén pedig a vihar istennőjének a szobra lesz, a kezében nagy máglyával.

— **Adams amerikai tengerészeti miniszter kastélyában ötvenezer dollár értékű csempészt italt találtak.** A szesztilalmi ügynök a kastély garázsában találta a nagy értékű csempészt italt, de a három letartóztatott alkalmazott azt állítja, hogy az italok eredetéről nem tudnak semmit sem.

— **Ahol már hét éve nem esett az eső.** Spanyolország Lorka tartományában már hét év óta nem esett az eső. Három éve már, hogy a tartományban semmi sem termett. A tartományt mintegy 300 kilométer hosszú csatorna hálózat szövi át, amely azonban teljesen kiszáradt. A Kastról és Guardal folyók, amelyek e vidéken haladnak át, szintén csaknem teljesen kiszáradtak. Három év alatt e vidékről 30.000 lakos költözött el.

— **Nagy bevándorlási visszaélés Amerikában.** A kivándorlók Ellis Islandot a könyök szigetének nevezték el, mert itt vizsgálják meg őket, hogy alkalmasak e arra, hogy Amerika földjére léphessenek. Ellis Island most magára vonta az érdeklődést, mert az a gyanu merült fel, hogy a bevándorlási csempészet főhelye. Day Benjamin bevándorlási főbiztos ellen az a vád, hogy összejátszott a csempészekkel, akik két millió dinárral vesztegették meg.

— **Villámcsapás érte a budapestbécsei utasszállító repülőgépet.** A villámcsapás a Csallóköz fölött érte a gép jobb szárnyát, onnan az antennába jutott, de a motornak baja nem esett. A magyar pilóta hiba nélkül elvezette a gépet Budapestre, ahol Mátyásföldön simán leszállt a rendes időben.

— **Édesanyja szemeláttára, a nyílt utcán elégett egy hat éves kis gyermek.** Pasicevó községben a kis Schnell Krisztján magára hagyva a tűzhely körül játszadozott. Egy kipattanó szikra meggyújtotta a kis fiu ruháját, aki ijedtében égő ruhácskájával kiszaladt az utcára. Édesanyja — akinek egy keze van csak — utána szaladt égő kisfiának, de fél karjával nem tudván eloltani a gyermek égő ru-

háját, a kisfiu az ő szemeláttára elégett meg az utcán. A kis fiu borzalmas halála nagy részvétet kellett a községben.

— **Csodát tett a házasság.** Az amerikai Hull városban egy néma férfi nősült, aki már hat éves kora óta nem beszélt. Mikor az oltárnál a pap kérdést tett hozzá, egyszerre megjött a beszélő képessége s izalmában kiabálni kezdett, majd kiszaladt a templomból s hirdette, hogy ő tud beszélni. Végre megnyugodott s visszament a templomba a menyasszonnyá hoz.

— **Boszniában ezerszámra pusztulnak a fecskék a hirtelen beállott zord időjárás miatt.** A hóval fedett hegyekben tömegesen fagytak meg s pusztultak el a kis madarak.

— **Halál elől a halálba.** A ljubljana-i törvényszék fogházában vasárnap öngyilkosság történt. Cel-lájában felakasztotta magát Mohorkó Rudolf, a hétszeres szlovéniai rablógyilkos, aki mire tettét észrevették, már halott volt. Az elvetemült gonosztevő kiirtott egy öttagu földmivescsaládot, majd a házat kirabolta és megszökött. Széleskörű hajsza indult a gyilkos után, akit sikerül is elfogni. Mohorkó a bizonyítékok sulya alatt megtört és beismerő vallomást tett, azonkívül beismerő nyilatkozatot tett, hogy nem várja be, míg kivégezik, hanem öngyilkosságot követ el. Kijelentései miatt a fogházőrök éjjel-nappal figyelték Mohorkót, nehogy kárt tegyen magában. Vasárnap délelőtt, mialatt a fogházban az őrségváltás folyt, Mohorkó ingéből sodort kötéllel felakasztotta magát. Tettét csak később fedezték fel, akkor már nem lehetett rajta segíteni.

— **Eltemetett a fal egy kőmivest.** Szabó János huszonkilenc éves vrsaci kőmives egy ház udvari falának építésén dolgozott. Munkaközben a fal összedőlt és Szabót maga alá temette. A szerencsétlen embert a téglák teljesen összelapították s a segítségére siető szomszédok már csak a holtestét húzták ki a romok alól.

— **Négyezerhatszáz pacsirtát szállítottak Németországból Kanadába.** Ott szabadon bocsátják őket, mert kevés az éneklő madár Kanadában.

— **Tíz évig élt vadházasságban két testvér, anélkül, hogy tudtak volna testvéri viszonyokról.** A becskerek-i törvényszék most tárgyalja egy Koppel Sándor nevű 32 éves földmives ügyét, akit az anyja jelentett fel, hogy testvérével Lebhaft Juliával vadházasságban él s gyermekük is van. Ezeknek persze fogalmuk sincs arról, hogy ők testvérek lennének. Anyjuknak annak idején igen viharos szerelmi

TON KINO

z najmodernejšo opremo

Lastnik G. DITTRICH

MURSKA SOBOTA.

PJESMI JE KRAJ

TONFILMSKA OPERETA

Režija: Geza von Bolvary.

Glazba: Robert Stolz.

U glavnim ulogama: Marica Lubejeva, Liane Haid, Willy Forst in Ernest Verebes.

100%o nemški tonfilm.

Predstave se vršijo:

v SOBOTO, dne 17. oktobra

ob 1/2 9 uri in

v NEDELJO, dne 18. oktobra

popoldne ob 3 uri in zve-

čer ob 1/2 9 uri.

VSTOPNINA:

I. prostor 15 Din., II. prostor 12 Din. in III. prostor 7 Din.

VELIKA PRATIKA

se že dobi v trgovini

IZIDOR HAHN

v MURSKOJ SOBOTI.

élete volt. Férje halála után egyre-másra változtatta vadházas társait s folyton születtek gyermekei. Volt vagy öt férje s vagy ötven szeretője, a gyermekkeit pedig eladogatta örökbetartásra. De most mégis azt állítja, hogy az általa feljelentettek — kik neki nem akartak lakást és tartást adni — pontos tudomása szerint az ő gyermekei, tehát testvérek. A férfi vizsgálati fogságban van, a nő szabadlábban védekezik.

— **Mit isznak most Amerikában?** Egy élelmes ember prëselt szőlőből édes italt gyárt, amelyben nincsen alkohol. Ez ellen természetesen semmi tilalmi intézkedés nem áll fenn, az állam ezt megengedi. Sőt felhívta még a fogyasztók figyelmét arra, hogy ezen italt öt nap alatt el kell fogyasztani különben alkohol fejlődik benne, Erre a fogyasztás oly hihetetlenül terjedt el, hogy a szeszcsempészek most kétségbe esetten nézik saját bukásukat. A közönség két dollárjával vásárolja az édes italt azután kierjeszti s könnyen mulat vele. A lapok azt írják, hogy soha annyi részeg ember nem ténfergett az amerikai városok utcáin, mint most a szesztilalom idején.

— **Bankbukások világszer-te.** Amerikában és Kanadában se szeri se száma a nagy bankbukásoknak. Régi, hatalmas bankok zárják be pénztárait, többen pedig moratóriumot kérnek.

Torma.

A boltban.

Édesanya elküldi a kis fiacskáját a boltba mézért egy edénnyel.

A boltos megtölti mézzel az edényt s a kis fiú kezébe adja.

— Hát a pénz hol van kicsikém?

— Ja, bácsika, az bent van itt alul, én oda betettem a fazékba!

Tévedés.

Mióta kopasz, a kedves férje, a tanár ur?

Ó, az csak egy tévedés eredménye. Ő nem kopasz, hanem ma reggel szórakozottságból a beretváltkozó készülékkel fésülködött meg.

Érdeklődés.

Milyen most M-ban a futball élet? Városunkban megszűnt a futball sport.

Hogy-hogy? Nincs lelkesedés?

Nem, lelkesedés ma is van, de elveszett a labda.

* *

A: Mi-mi-mi-mit ffffog csi-csin-csinálni a-a-anya-nyá-áron . . .

B: Oh! Köszönöm szives érdeklődését (még gyorsabban beszélve). Elutazom a Rivierára vagy Tirolba. Bár legvalószínűbb, hogy a felsőmagyar vízen, a Balatonon fogom tölteni a nyarat.

(Miközben ez az ur a választ elmondta, a hebegő ur száját, szemét, kezét, lábát rángatta, — — mintha nem tetszett volna a felelet.)

A: [izgatottan, gyorsabban beszélve] a következőket s eközben élénkebben, szótagonként erősebben firtorgatja — — az arcát (Noná majd mást.)

Mimimiiit f-ffofog csiinánálni aa nyányáron — — hhh — —

B: Hja kárem én nem mehettek az északi tengerre hűselni: az sokba kerül. Én megelégszem — amint már mondtam — a Balatonnal. Oda megyek.

A: (Magából kikelve, haragosan, gyorsan, hangosan). Mimimiiit fog csinálni aaa-nyáron, haha mámmár mmost iiiiilyen bűbűdös a lába? Héhebadta nem hagy kibeszélni.

Gazdálkodás.

A magzatburok vízkórja.

E régebben nagyon ritkán jelentkező betegség most sűrűbben fordul elő.

Főbb tünetei, hogy a vemhes tehén hasa aránytalanul megnagyobbodik. A gazdák azt hiszik, hogy ikrei lesznek (a tehénnek) s ezért nem szólnak az állatorvosnak. Ámde a hasfalak egyre feszesebbek lesznek, a gyomrok, belek nem működnek elég jól; az állat bár jó étvágyal fogyasztja az eleséget, de utánna mindig felpuffad a bendő. A has akkorára nő, hogy a tehén nehezen fér ki az ajtón. Ha a gazda addig vár a gyógykezeléssel, amíg az állat elgyengül, étvágytalan lesz, az orvosi segítség későn érkezik s ritkán lesz jó eredményű.

A legtöbb betegséget a baj kezdetén lehet csak meggyógyítani, ezért a gazda jól teszi, ha a teljesen egészségesnek látszó tulnag hasu, vemhes tehenét megvizsgálattatja, s a 7-8 hónapos borjut idő előtt kivéteti. A mesterséges koraelléssel a tehén élete elég gyakran megmarad.

Az ilyen tehén méhében (később a méhen kívül is a hasüregben) 100—170 liter savó is lehet. E betegség keletkezésének oka még nincsen eléggé felfedezve. Egyesek az anyaállat, vízkórjával, vízvértségével hozzák kapcsolatba a magzatburok vízkórját; mások pangásos bővérőséget, tulhosszu magzatburok csavarodását, köldökzsínor csavarodást vélnék fennforogni. Nem lehetetlen az erek sajátos megbetegedése, vérkeringési — nézetem szerint — zavar nélkül.

Mindenik esetben a burkok eltávolítása az egyedüli segítség. Ámde ezt nem lehet egyszeri alkalommal elvégezni. A folyadék lecsapolása az első teendő. Ezt is jobb két napra hagyni, mert a vérnyomás hirtelen megváltozása agyi vérszegénységet okoz, amely hirtelen halált idéz elő. A mély nyakának kitágítása nagyon fárasztó és elég lassu munka. A magzatot mindenkor ki kell emelni, mert a méh nem bírja azt kiszorítani. A burkok erősen összenőttek, azokat a korai elletéssel egyidőben leggyakrabban nem lehet eltávolítani. Szóval az utókezelés adja a legnagyobb gondot. De mindez jól megy, ha a tehén még jó erőben van, ha a gazda nem vár az utolsó napokig s az orvostól nem remél isteni csodákat.

Nemes állatorvos.

Közgazdaság.

A dinár védelmére a pénzügyminiszter a deviza forgalmára vonatkozólag korlátozó végrehajtási utasítást adott ki, amely szerint a deviza vásárlást csak az igazolt szükséglet eseteiben engedélyezi.

Jugoszláviában 1931.-ben nagyobb területet vetettek be kukoricával, mint búzával. A földművelésügyi minisztérium most terjesztette be Rómába, a nemzetközi gazdasági intézethez az 1931. évben megművelt területek felosztásáról a végleges kimutatást. Ebből a kimutatásból megtudjuk, hogy Jugoszláviában 1931.-ben mit és mekkora területen termeltek? Téli búzát 2 131.60 hektáron; tavaszi búzát 50.000 h.; téli árpat 250.000 h.; tavaszi árpat 194 000 h.; téli rozsot 210 000 h.; tavaszi rozsot 43.000 h.; zabot 396 000 h.; kukoricát 2,493 000 hektáron; darát 18.000 h.; kását 29 000 h.; rizst 1558 hektáron. A kimutatás szerint a kukoricával bevetett terület 360.000 hektárral nagyobb, mint a búzával bevetett terület.

Amerika és a munkanélküliség. A észak-amerikai Egyesült Államok változatlanul nagy harcot folytatnak a munkanélküliség enyhítése érdekében. Így különböző egyesületek azzal a kérdéssel foglalkoznak, hogy a prohibíció megszüntetése esetén hány mun-

kanélkülit lehetne foglalkoztatni a bor és sör szakmában. Megállapították, hogy egyedül a sör szakmában egy millió 250 ezer embernek lehetne munkát és kenyeret adni.

Az osztrák schillinget a múlt héten sehol sem jegyezték s a közönség az osztrák helyzet megítélésében teljesen tájékozatlan volt. Így történt, hogy Ausztria felé teljesen megbénult minden export. A kivitellel foglalkozó kereskedők jegyzés hiányában nem tudták értékesíteni az osztrák devizákat és valutákat és ezért tartózkodtak mindenféle eladásoktól. Most már javult a schilling.

Jugoszlávia és Franciaország között a kölcsönös munkásbiztosítás érdekében újra megindultak a tárgyalások. A munkások védelme és biztosítása ügyében a tárgyalások már régebben folytak, de azután megszakadtak. Most azonban a francia kormány javaslatára újból megindultak s a jugoszláv szociálpolitikai minisztérium kiküldötte Párizsba megbízottait, hogy az október 8-án meginduló tárgyalásokon jelen legyenek.

A kis trafikok egységes cégtáblái. A monopolizáció az ország összes kis trafikjai számára egységes cégtáblákat szerzett be, amelyeket a kis trafikosok tartoznak október 20.-ig az eddigi táblák helyett alkalmazni. A táblákat az illetékes pénzügyőröknek lehet átvenni darabonként ötven dinárért. A régi táblákat a kis trafikosoktól városokban 25 dinárért, falvakban 8 dinárért váltják vissza.

Az autórendszámokat Magyarországon visszaadják. A rossz gazdasági viszonyok miatt Budapesten egy hét lefolyása alatt 4500 autórendszámot adtak vissza. Ez azért történt, hogy a már október 1. én esedékes autódátot megtakarítsák.

Az Egyesült Államokban az európai árubehozatal ellen huszonöt százalékos vámemeléssel akarnak védekezni.

Ké millió dollár hever gazdátlanul az amerikai bankokban. Az állami bankokban négyezer télelben összesen két millió dollár összegű gazdátlan takarékbetétet őriznek. A betevők vagy megfélemeztek betétjeikről, vagy örökösök nélkül haltak meg, vagy pedig nyomtalanul eltűntek.

Magyarországban 48 millió métermázsza buza vár kivitelle. A múlt évi készlettel együtt 22 millió métermázsza buza van az országban, amelyből 6 millió métermázsza kerül kivitelle. A kiviendő búzát Ausztriába,

Olasz- és Franciaországba meg Csehszlovákiába lehet kivinni. A sertésexport, a baromfi, a tojás és a gyümölcs kivitel emelkedett.

Hercegovinában kitünő minőségű az ideai dohánytermés. Az ideai termés kevesebb, de sokkal jobb, mint a tavalyi volí. A termelők most azt remélik, hogy a dohány kilogrammjáért megkapják a 23 dináros árat. A monopólium a dohányért 50-80 millió dinár beváltást fizet s ezért háromnegyed milliárd dinárt vesz be a fogyasztóktól. Ezer darab Vardar cigaretta a monopólnak 36 dinárjába kerül s 500 dinárért hozza forgalomba. A lakosság körében most az a vélemény, hogy a dohányt többre kell minősíteni, s küzdeni kell, hogy ez törvényesen menjen végbe.

Emberi erőt a gépek helyére! Érdekes lépésre szánta el magát Magyarországban Péstvármegye. A megyének saját kőbányája van, amelyből az összes utépítésekre maga termeli ki a követ. Az alispán most elhatározta, hogy a megye kőbányájában az összes gépeket leállítja, hogy így sok száz ember, — részint mint kézimunkás, részint mint fuvaros, tisztességű megélhetéshez jusson.

Izjava.*

S tem izjavlam, da g. Eisenstetter Ferdo več nema pravice v imeni zast. „Rekord“ izvrševati nikakših poslov.

Zastopnik „Rekord“-a v M. Soboti ROSENBERG.

*Za to izjavo uredništvo ne odgovarja.

Egy csaplórost vagy főpincért

keresek az izakovci nyaraló fürdői vendéglőbe. **Nő is lehet.** Ha úgy tetszik a vendéglőt el is adom.

TURK JÓZSEF vendéglős
Murszka Szobota.

Rádiók

rádió alkatrészek

akkumulátorok

legjobb **Kerékpárok**
világhírű **Varrógépek**
jutányosan kaphatók

Nemecz János

vas- és gépkereskedésben

Murska Sobota.

AMATŐRÖK FIGYELMÉBE!

Állandóan raktáron tart mindenféle fényképeseti cikket és gépet,

HAHN IZIDOR papirkereskedése
MURSKA SOBOTA.

Napi árban!

Elsőrangú ár!